

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!

The Oldest Slovene Daily in Ohio

Best Advertising Medium

Kupujte VOJNE BONDE!

Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio

Oglasi v tem listu so uspešni

VOLUME XXVI.—LETO XXVI.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), FEBRUARY 3, 1943.

ŠTEVILKA (NUMBER) 26

VELIKA BITKA POMORSKIH IN ZRAČNIH SIL PRI SOLOMONIH

Japonci poročajo o velikih ameriških izgubah, toda kakor vedno, so njihova poročila silno pretirana.

JAPONCI SE HOČEJO ZA VSAKO CENO ZOPET POLASTITI SOLOMONOV

WASHINGTON, 2. februarja. — Mornariški department naznanja, da so podvzeli Japonci zopet velik napad, s katerim prizadevajo, polastiti se severozapadnega Solomonskega otočja, radi česar se je pričela razvijati med ameriški in japonskimi pomorskimi in zračnimi silami ena največjih bitk na Pacifiku.

Izgube na obeh straneh. Obe strani sta utrpeli že nekaj izgub, katerih pa komunikacije podrobneje ne javlja.

V kolikor je mogoče doslej posneti iz javljenih vesti, so utrpeli ameriške sile dokaj močne udarce, toda istočasno naznanjajo, da so bili prizadejani težki udarci tudi japonskim silam.

Japonsko pretiravanje. Iz Tokija so pretekli teden javili, da so izgubili v tej akciji samo deset letal, sami, namreč Japonci, pa da so pogreznili dve ameriški oklopnici in tri križarke, eno nadaljno oklopnico in eno križarko pa poškodovali. Toda mornariški častniki pravijo, da Japonci, kakor običajno, ameriške izgube silno pretiravajo, svoje pa omalovažujejo.

Smotri japonskega napada

Kakor se zdi, ima japonska akcija dvoje smotrov:

1. Izkrcati velika ojačenja in potrebščine na Guadalcanalu, kjer je ostalo samo še 3.000 Japoncev, ki so potisnjeni v severozapadni kot otoka.

2. Zlomiti ameriško pomorsko silo na vsem južozapadnem Pacifiku.

Doslej še ni znano, če se jim je posrečilo izkrcati kaj vojaštva ali municije.

Italijanska ofenziva proti neoboroženim kmetom

Iz kočevskega okraja (Podtalno poročilo iz Slovenije v izvornem besedilu)

Velika Dolina 4. avgusta. — Italijani so ustrelili 10 ljudi, ker so našli pri njih orožje. Vse zatiranje, da jim je bilo orožje podtaknjeno ni nič pomagalo.

Velike Lašče. — Italijani so v občini Velike Lašče požgali vso poslopja v Krvavi peči 26. posestnikom, v Sekiršču 5, v Centi 5 in v Osredku 7. posestnikom. Skupaj 43 hiš in 101 gospodarskih poslopj, 266 ljudi je brez strehe. V Dvorski vasi je bilo 19 posestnikov požgano vse tudi cerkev je pogorela. V vasi Prilese je bilo vse požgano 14 posestnikom. Vse to zato, ker so ljudje baje podpirali partizane. Vas Strmec je bila dvakrat obstreljevana iz topov iz Velikih Lašč. Mnogo hiš je porušeni.

Dobrepolje. — Italijani so požgali Bruhanjo vas. S topovi so obstreljevali vas Kompolje, del vasi je pogorel. Italijani so ustrelili Slaka Janeza, partizanskega kurirja, odpeljali pa so Slonarja Frisca, železničarja, ki je nosil partizanov tobak in vino ter žel. uradnika Petra iz postaje Dobrepolje.

Dne 3. avgusta so Italijani s treh strani obstreljevali vasi Veliki in Mali Videm. Pogorelo je mnogo hiš.

Maška pri Ponikvi: V vasi so se parkrat pojavili partizani, zato so Italijani odpeljali 55 ljudi.

Rašica: V Kraški jami pri Rašici so Italijani ujeli 300 partizanov, baje jih je izdala neka ženska, ki je bila prej z njimi.

Čušperk: Dne 3. avgusta je bil med Dobrepoljem in Čušperkom napaden osebni vlak. Eden Italijan in 1 železničar sta bila ubita, nekaj je bilo ranjenih. V gozdu nad Plovo goro so Italijani ujeli šolskega upravitelja iz Plave gore in so ga nato v Šušperku ustrelili.

Rob: Učitelj Brundel, komandant partizanskega oddelka je

Zemljevid Solomonskega otočja

Objektivno pojasnilo političnega razvoja v Jugoslaviji

Poročevalec Sulzberger pojasnjuje v dnevniku "New York Times" politični razkol v Jugoslaviji in vzroke, ki so dovedli do njega.

C. L. Sulzberger v "New York Times"

LONDON, 30. januarja. — Danes ne more biti dvoma, da so osiščni agenti - provokaterji na delu, da sčujejo partizane in četnike na medsebojen boj.

Glavni fakijski v Jugoslaviji so partizani, ki imajo svojo vlado v Bihaču, in Mihajlovičevi četniki s svojim glavnim stanom v južni Bosni in Sandžaku.

Spor med obema fakijskima, o katerih ni dvoma, da obe tvegata svoje življenje v bojih proti osišču, se je razvil v mesecih avgustu in septembru; kakor izgleda, pa bo ostal ta spor stalen, ako ga ne konča kaka močna velesila.

Razlike med partizani in četniki

1. Vojaška tehnika. — Partizani verujejo v neprestano in brezobzirno gerilsko bojevanje in sabotažo. To naziranje je v soglasju s sovjetsko idejo, da je druga fronta v vsej zasedeni Evropi potrebna takoj, ne pa pozneje. Četniki generala Mihajloviča, ki so pod direkcijsko jugoslovanske vlade v Londonu ter vodeni do gotove meje po Angliji, pa so mnenja, da je sedaj čas za organiziranje in za pripravo pravce druge fronte na Balkanu. Četniki so mnenja, da bi zahteval predčasno začetek ofenzive prevelike žrtve. To je v soglasju z angleškimi teorijami politične in vojaške vojne.

Četniki za dinastijo in za stari red

2. Politični razvoj. Zdi se, da se partizani usmerjajo proti levokrilemu republikanizmu, socializmu in morda tudi po ustanovitvi povojne sovjetske države v Jugoslaviji, ki bi bila v tesnih stikih z Moskvo.

Četniki so definitivno za Karagjorgjevičev dinastijo in za restoracijo kralja Petra. Ker je njihov vođa Mihajlovič član jugoslovanske vlade v Londonu, podpirajo četniki to vlado na vsej črti. Fundamentalno zahtevajo oni vzpostavitev predvojne kraljevine Jugoslavije, ki je bila v veliki meri pod upravo Srbov.

Vplivi Londona in Moskve

3. Stiki z inozemstvom. — Nobenega dvoma ni, da so partizani v tesnih stikih z Moskvo, četniki pa s Kairo in Londonom. Zdi se, da je res, da je Tito, načelnik partizanskega štaba, Rus, toda on najbrže ni Va-

silij Lebedjev, bivši svetnik sovjetskega poslanstva v Beogradu, kakor mnogi trdijo. Partizani so poslali svoje zastopnike tajno v Ukrajino, kjer so se sestali z ruskimi partizani. Četniki pa so, na drugi strani, tesno zvezani z Londonom.

Vsa njihova radio-oprema je angleška. Dalje ni nobena tajnost, da je pri njih malo angleških častnikov. Nekaj teh je bilo lansko leto po tajnih potih poslanih tja, toda so jih zajeli partizani, ki so jih postrelili, katero dejstvo priznavajo na obeh straneh. Med njimi je bil tudi major Terence Atherton, bivši angleški poročevalec v Beogradu.

Vsa radio-poročila četnikov grede skozi angleške roke, preden pridejo v roke jugoslovanske vlade.

Verski nazori

4. Narodnostne in verske razlike. Partizani pravijo, da imajo v svojih vrstah Hrvat, Srbi, Slovence, Bosance, Črnogorce in celo nekaj Nemcev. Kakor se zdi, so partizani odločno antikerikalni, dasi imajo tudi nekatere domačubnih duhovnikov v svojih vrstah. Četniki, na drugi strani, pa so v veliki večini Srbi. Kot se dozdeva, so slednji silno anti-hrvaški, in sicer zaradi hrvaške izjave tekmo vojne med Jugoslavijo in osiščem in zaradi masakrov, ki so jih vršili hrvaški ustaši med Srbi, zato ni Hrvatov v njihovih vrstah. Versko so četniki pravoslavni; sicer pa simpatizirajo z njimi tudi nekateri člani velike slovenske katoliške (slovenske ljudske) stranke.

Značilna izjava

Komaj pred nekaj dnevi je bila dana sledeča uradna izjava: "Nedavno ponovno imenovanje generala Mihajloviča za vojnega ministra Jugoslavije smatrajo oficijelni krogi v Londonu kot popolno zavrnitev trditve, (Nadaljevanje s 3. strani)

LEBEDJEV JE V MOSKVI

MOSKVA, 2. februarja. — Viktor Zalharovič, bivši odpravnik poslov pod Lebedjevem, ko je bil zadnji poslanik v Beogradu, pravi, da je Lebedjev v Moskvi. Tozadevno izjavo je podal Zalharovič, ker beograjsko "Novo Vreme," ki je pod kontrollo Nemcev, trdi, da je Lebedjev vođa jugoslovanskih partizanov.

ODMERKI PREZERVIRANIH ŽIVIL

Dne 20. februarja o polnoči bo končana vsa prodaja prezerviranih živil, ki se jih bo pričelo zopet prodajati dne 1. marca.

WASHINGTON, 2. februarja. — Dne 20. februarja o polnoči se bo prenehalo po vsej državi prodajati vse prezervirane sadje in sočivje (v takozvanih "kantah"), nakar se bo prodaja teh živil pričela zopet s 1. marcem, toda na omejeni in odmerjeni bazi. Ta odredba se tiče tudi vsega zamrznega sadja in sočivja, posušenega sadja (toda ne posušenega sočivja), prezerviranih juh in prezerviranih živil za otroke (v kantah).

Po 1. marcu bo morala vsaka gospodinja, ki bo šla v prodajalno po živila "v kantah", plačati ne samo običajno ceno za živila, temveč še posebej za vrednost kuponskih točk.

Za mesec marc bo dobila gospodinja za vsakega člana v rodbini po 48 točk, katere bo lahko izdala za nakup prezerviranih živil. Primer: Za srednje veliko "kanto" graha se bo morda zahtevalo 10 točk, dočim se bo zahtevalo za "kanto" špinac morda 5 točk. Ona bo kupila lahko vse prezervirano blago, dokler bo ostala v mejah točk, ki bodo določene njeni rodbini.

Razdobje osmih dni od 20. februarja do 1. marca bo izrabljeno v dve svrhi: Trgovci bodo zložili svoje prodajalne, označili na blagu vrednost v točkah ter izvežbali svoje pomočnike za nov sistem. — Publika pa si bo v tej periodi nabavila v javnih šolah, cerkvah in drugih javnih prostorih nove razijske knjižnice.

OSIŠČE NE MORE ZMAGATI

SANTIAGO, Čile, 1. februarja. — Polkovnik Osvaldo Valencia, ki se je pretekli teden vrnil iz Nemčije in Italije, kjer je služil kot vojaški ataše, je izjavil, da Nemčija in Italija ne moreta zmagati v tej vojni. Dejal je tudi, da je italijansko ljudstvo sito fašizma ter da si želi miru.

UMOR MLÁDE LEPTICE

CHICAGO, 2. februarja. — V svojem apartamentu na severnem delu mesta je bila umorjena lepa Estelle Carey, ki je služila za model v trgovinah. Morilec je zažgal njeno stanovanje, da bi zakril svoj zločin. Njeno truplo so našli gasilci za divanom. Imela je zlomljen nos, rane na glavi in podplutbe na vratu. Za zločincem doslej še ni sledu.

Na obisku

Korporal Louis Milavec, sin družine Mr. in Mrs. Anton Milavec, 1243 E. 61 St., je prišel na 14-dnevni dopust in Camp Chaffers, Arkansas. Nahaja se pri svoji soprogi na 18603 Arrowhead Ave. Želimo mu mnogo zabave in razvedrila na dopustu!

Bolezen

Bolna se nahaja na domu Mrs. Josephine Renko, soproga Andreja Renkota, stanujoča na 1615 E. 45 St. V ponedeljek večer je prišla iz Indianapolis, Ind. njena sestra Mrs. Agnes Razer s svojo hčerjo. Želimo, da bi čim preje okrevala!

EPOS STALINGRADA JE KONČAN; NEMCI LIKVIDIRANI

Zgodovinske bitke za Stalingrad so bile končane včeraj popoldne ob štirih.

FIZIČEN IN MORALEN UDAREC, OD KATEREGA SI NEMCIJA NE BO VEČ OPOMOGLA

Snočnji sovjetski specialni komunikacije naznanja, da je likvidacija 330.000 nacistov pred Stalingradom končana in da so zaključeni boji za osvoboditev mesta, kjer je padel cvet Hitlerjevih armad.

Zajetje maršala in 23 generalov

V teku treh tednov je bilo pri Stalingradu pobitih nad 100.000 Nemcev, zajetih pa jih je bilo 91.000 z enim maršalom in 23 generali vred.

S streljem te ogromne nemške armade so sproščene nadaljne ruske čete, ki se bodo zdaj pridružile onim armadam, ki izvajajo velike ruske ofenzive.

Konec historičnih bitk

"Dne 2. februarja 1943 so bile končane historične bitke za Stalingrad s popolno zmago našega orožja," pravi ruski komunikacije.

Maršal N. N. Voronov in general Konstantin Rokosovski, poveljnika ruskih čet pred Stalingradom, sta poslala premierju Stalinu sledečo brzojavko: "Izvajajoč Vaša povelja, so naše čete dne 2. februarja ob štirih popoldne končale z uničenjem obkroženega sovražnika pred Stalingradom."

Stalinove čestitke junakom

Premier Stalin je v dnevnem povelju čestital obema vojskovodjema in njunemu vojaštvu nad njihovimi odličnimi vojaškimi uspehi.

Poročila iz Moskve naznanja-

Boji v Afriki; Amerikanci se odlično borijo

Včeraj so sestrelili ameriški letalci dvanajst sovražni-kovih letal in bombardirali Tunis.

Bitka v Tunisu je vzplamtelila v večjo silo, ko so bili nemški napadi pri Ousseltiji odbiti s težko artilerijsko akcijo in ko so prodrle čete osme angleške armade v notranjost Tunisijske. V Faid odseku, kjer so imeli Nemci težke izgube, niso več obnovili svojega napada.

Čete osme armade generala Montgomeryja, ki so pretekli teden prekorale mejo Tunisijske, so zdaj pripravljene, da udarijo na čete maršala Rommela od juga. Ameriške čete so že pričele zadajati osišču trde udarce od zapadne strani. Vsa poročila s te fronte naznanjajo, da se ameriške čete odlično bore.

Ameriška zračna sila je sestrelila včeraj 12 osiščnih letal, angleška pa dve. Ameriške letelce trdnjave so včeraj bombardirale Tunis, kjer so zadele najmanj dvojice ladij osiščnega konvoja, ki je pravkar plul v pristanišče.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Ga. A. F., New York City. — Vaš izredno krasen in času odgovarajoč dopis smo prejeli; hvala. Objavili ga bomo v soboto. — Pozdrav!

jo, da se je včeraj trilo po stalingrajskih ulicah nemškega in rumunskega vojaštva, ki je vpraševalo: "Kje pa naj se predamo?"

Zajetje 2.500 častnikov

Vsega skupaj je bilo ujetih nad 2.500 častnikov. Nemški feldmaršal Friedrich Paulus se je s petnajstimi generali predal Rusom že v soboto.

Ogromen plen

V rusko oblast so padle ogromne zaloge vojaških potrebščin, ki so jih spravili Nemci pred Stalingrad v prizadevanju, da izpolnijo Hitlerjevo prisego od lanskega septembra, ko je prisegal, da bo Stalingrad padel v nemško oblast.

Rusi še vedno preštevajo trofeje in plen; v kolikor je doslej ugotovljeno, je padel od 10. januarja v rusko oblast sledeč material:

Pomen nemškega poraza

Šest in petdeset lokomotiv; 1.125 železniških vagonov; 750 letal; 1.150 tankov; 6.700 topov; 1.462 možnarjev; 8.135 strojnic; 90.000 pušk; 61.102 truka; 7.369 motornih koles; 480 vozov in traktorjev; 320 radio-transmitterjev; troje oklopnih vlakov; 235 municijskih in drugih skladišč in ogromne količine drugega materiala.

Zmage na vseh frontah

Polnočni sovjetski komunikacije naznanja o nadaljnjih ruskih zmagah na vseh ostalih frontah. Rostov je že skoraj v dosegu težkih ruskih topov.

NOVI VAŽNI ODLOKI VLADE

Vlada je odredila, da bodo morali v armado vsi 18 do 37 let stari moški, ki niso zaposleni v neobhodno potrebni industriji. — Očetje ne bodo izvzeti.

Tekom prihodnjih dni se bo že pričelo s pregledovanjem imenikov moških, ki niso zaposleni pri neobhodno potrebni industriji, kateri bodo pozvani v armado, četudi so oženjeni in imajo otroke.

Snoči je bila objavljena v Washingtonu prva lista del in zaposlitev, katerih se ne smatra za neobhodno potrebne in od katerih se bo vpoklicalo delavce v armado, ako si med tem ne preskrbe zaposlitve v neobhodno potrebni industriji.

Clevelandski uradi so pričeli s pripravami za registracijo moških, ki se morajo registrirati do 1. aprila za vojno delo, ali pa bodo vpoklicani v armado, ne oziirajo se na to, ali so oženjeni in očetje otrok.

Ta odredba se nanaša na vse moške, stare od 18 do 37 let. Na podlagi te odredbe bo moralo v armado po deset zdravih in sposobnih moških izmed štirinajstih, ki so zdravi in v mehaniki gori označene starosti.

Po 1. aprilu bo dan vsem registrirancem odlog, ki bo znašal od enega do tridesetih dni, v katerem času si bodo morali dobiti delo v vojni industriji.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 (Po poštni v Clevelandu, Kanadi in Mehliki):
 For One Year — (Za celo leto) \$6.50
 For Half Year — (Za pol leta) 3.50
 For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 (Po poštni v Clevelandu, Kanadi in Mehliki):
 For One Year — (Za celo leto) \$7.50
 For Half Year — (Za pol leta) 4.00
 For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
 (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
 For One Year — (Za celo leto) \$8.00
 For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

SLOVENIJA,—STRAŽA EVROPE

Če bi bili mi Slovenci nekje na Islandskem otoku, bi se nas zanesljivo nihče ne dotaknil. Ali naš rod živi v osrčju Evrope. Naša zemlja je na križišču vseh treh arijskih skupin Evrope. Romani nas obkrožajo na zahodu, Germani na severu, naša slovanska narodnostna reka pa se zliva proti jugu. Nikjer drugod v Evropi se te tri skupine ne srečajo na isti točki, v stiku pa smo tudi z Madžari, edinim narijskim narodom v Srednji Evropi.

V zemljepisno-prometnem oziru smo na križišču vseh glavnih svetovnih cest. Čez našo zemljo se prelivajo Čehi in Poljaki, Rusi in Nemci. Madžari so imeli pot na Jadran preko našega ozemlja in Francozi so svojo domovino vezali z vzhodom preko naše domovine. Angleži, Italijani in Amerikanci vstopajo na Balkan po naši zemlji in Balkanci imajo dostop v Srednjo Evropo po naših cestah in železnicah.

Državniki na prvi mirovni konferenci v Parizu so bili presenečeni in mnogokrat tudi nejevoljni, da je bilo slovensko vprašanje stalno na dnevnem redu. V pogajanjih z Italijo, Madžarsko, Avstrijo, povsod je prišlo vprašanje Slovenije na površje. Razumljivo je, da so se sosedji, Lahi, Madžari in Avstrijci pulili za našo zemljo kot psi za kos mesa. Kako so ti trije psi planili na nas v aprilu 1941 nam je v takem spominu, da tega tisočletja ne smemo pozabiti! Na žalost, na prvi mirovni konferenci glede slovenskega ozemlja niso odločevala narodnostna načela, ampak zemljepisna, gospodarska in politična! Tako je zastopala požrešna Italija, ki je niso vodili fašisti, pač pa tisti širokoustneži, ki poskušajo sedaj v Ameriki zopet pristaniti svoj lonček na demokratsko omizje, z navidno drznostjo, načelo: Nemcem naj se da kot odškodnina za tirolsko ozemlje, ki so ga pobasali Lahi, slovenski Korotan!

Drugi vzrok je bil v tem, da so stali med zmagovalci Lahi, ki so dedni sovražniki našega naroda. Ta okolnost je bila za nas naravnost usodna zaradi podpisov zaveznikov na zločinskem, izsiljevalnem Londonskem paktu.

Tretji vzrok naše katastrofe pa je bil ta, da na mirovni konferenci ni bila zastopana nobena slovanska velesila. Čeprav tvorijo Slovani skoro polovico evropskega prebivalstva in čeprav so bili vsi na strani antante, razen izdajalskih Bolgarov, niso imeli nobenega odločilnega glasu. Posebna tragika Slovanov je v tem, da so prelili največ krvi, a da niso imeli pri-konferenci nobene besede. Rusije, ki je žrtvovala več milijonov svojih sinov ni bilo zraven, ko so padle kocke za ureditev Evrope. Če bi bil nastopil na mirovni konferenci zastopnik ruskega naroda, bi gotovo ne bilo koroškega plebiscita in po Primorju in Istri bi gospodarili mi sami. Našemu narodu pa bi bile prihranjene ogromne žrtve, trpljenje in ponižanje.

Nič zato. Pred sto leti nihče ni vedel za nas, pred 50 leti smo se tepli na Dunaju z ministri. Po svetovni vojni smo nastopili kot narod pred mirovnim razsodiščem. Nas v spon v novi državi se je dvigal sunkoma. In vseh poljih smo zoreli in postali enakovredni vsem civiliziranim narodom. Dozoreli pa smo tudi politično. Ko je planila nova vojna v svet smo vedeli kje je naše mesto. Prav posebno smo vedeli to mi, ki smo bili l. 1919-20 odtrgani od slovenske celine, ki se je kovala v lastni svobodi in pri tem večkrat pozabljala na njeno vrednost.

Nesreča, ki nas je zadela z razkosanjem našega naroda, z nasilnim premikanjem naših ognjišč, s pravim svetovnim preseljevanjem slovenskega naroda, s požigi naših domov, s streljanjem naših sinov, z ropanjem naših otrok in trpinčenjem vsega našega naroda, je kljub temu strašnemu trpljenju, ki ga ni doživel menda še noben narod na svetu, rodila, utrdila in poglobila eno misel: Vsi Slovenci na vkup pod streho velike Jugoslavije. Ta misel je danes vsesplošna in ni Slovenca na zemeljski obli, ki ga ta misel še ni zajela in tudi ni Slovenca, ki ne bi za to misel žrtvoval vse, tudi svoje življenje, vesti, ki jih prejemamo iz domovine in iz vseh delov sveta, kjerkoli živijo naši ljudje, nam dokazujejo, da naš narod še nikdar ni bil tako strnen in tako usodno med seboj po-

vezan kakor je danes v teh težkih urah krvave njegove zgodovine.

Prerekanja ali smo Jugoslovani ali nismo, med nami ni. V mesecu aprilu leta 1941 je naše jugoslovanstvo prešlo svoj ognjeni krst, ki nikdar ne bo več oslabljen ali celo pozabljen. Danes smo Slovenci prvi nosilci jugoslovanske misli, in to vsi brez izjeme. Zato bomo dali vse od sebe, da se ta naša slovenska misel tudi uresniči. Za ta naša stremjenja imamo mnogo prijateljev in tudi mnogo dolžnikov.

Za zavezniško stvar smo Slovenci žrtvovali zelo mnogo, to nam priznavajo vsi, ki bodo o naši nadaljni usodi odločevali.

Imamo nekaj prikritih neprijateljev, ki poskušajo spletkariti, zlasti v Ameriki. Laški imperijalizem, ki se potepa po svetu tudi pod krinko protifašizma, poskuša vse, da bi nas ukanil za svoje pravice.

Na jugovzhodu Evrope imamo več takih držav-spekulantov. Vemo pa tudi iz domovine, da se Lahi pošteno češejo po glavi in pripravljajo alibi za danes že očiten poraz in njegove posledice. Ali z zadnjimi zločini v tržaškem procesu so izgubili tudi poslednje upanje na kako milost narodov-zmagovalcev. Če bi naš narod ne imel prav nobenega drugega dokaza za svoje naravne pravice na ozemlje tako zvane Julijske Krajine so mu take dokaze izstavili fašistovski potepuhi sami. Ves svet namreč ve, da tam, kjer ni Slovencev tudi slovenskega odpora ne more biti.

Naša delegacija na bodoči mirovni konferenci, naj predloži odločujočim činiteljem na zeleno mizo fašistovska glasila od 2. decembra 1941 pa vse do strahopetnega umora petorice slovenskih fantov, pa bo iz teh poročil uradnih fašistovskih časnikov, do podrobnosti informirana o pravicah Slovencev na zemljo, ki je bila nad tisoč let njihova last. Ta poročila pa naj si prebere tudi famozni grof Sforza in če ima potem še kaj časti v sebi, naj zleze v mišjo luknjo, da mu ne bo treba kazati svetu svojega sramu, da ga je rodila laška mati.

Eno je gotovo, po sedanjih vojnih, ki bo pravici izročila zmagovalni venec, bo slovenski narod končno ves združen v mogočini in silni veliki Jugoslaviji!

Z brzovlakom skozi Saharo

Izboljšanje voznega reda v puščavi — Večni načrt Francije — Veselje črnih vojakov do potovanja.

Sahara je velika in Pariz je daleč, potniške zveze skozi puščave niso najboljšje in črne če te se nemara pripravljajo, da odidejo na Maginotovo črto.

Zato je francoski parlament iznova poudarjal potrebo najhitrejšje gradnje železniške proge skozi Saharo, skzi ta del naše zemlje, ki je tako velik lakor vsa Evropa, pa ima le toliko prebivalstva, kakor kako srednje veliko evropsko mesto.

Ker obstoja ta načrt še iz prejšnjega stoletja, se bo zdaj brez dvoma moral uresničiti. Nemara se bodo črni domačini zaradi železnice kaj bolj pomirili in bodo uporni, kakor so bili leta 1880, ko je polkovnik Flatters s svojimi zvestimi pristajši odšel proučevati Saharo zaradi morebitne granje železniške proge. Polkovnik Flatters je tedaj padel kot prva žrtev divjih Tuaregov. Srečna usoda ga je obvarovala okrutnih muk, ki so jih morali prestati njegovi spremljevalci. V tej deželi železe, v vročini 50 stop. C in v mrzlih nočeh so Francozi prestajali neizmerno muke. Nekaj vojakov je od blazne jakote pogoltnilo trupla svojih lastnih tovarišev. Nobeden ni živ ušel okrutni usodi saharške pošasti.

Srečna žila zamorecev

Bojevitost puščavskih prebivalcev in njihov mržnja proti prodiranju evropske kulture se medtem nista nič polegli. Prav nič si ne želijo voziti se z brzovlakom, še zmeraj imajo rajši velblode in konje, vseeno, ali potujejo po puščavi kot saharški razbojniki ali kot narodni romarji. Sahara je pokrajina, ki jako otežkuje gradnjo kake železnice, ki ima peščene, kamnite in sipinske planote, kate- re so visoke tudi do 2500 m, dalje je polna slanih jezer, ilov- notih tal in barij. V mirnih ča-

sih so Francozi poudarjali pomenu železnice. zaradi gospodarskih koristi in so tozadevno razvijali krasne načrte, kot na primer: neposredna zveza iz Londona do kimberlejskih demantnih najdišč ali do johanesburških zlatih rudnikov.

Vsakovrstni načrti so se objavljali, vendar je ostala železniška proga skozi Saharo le na papirju.

Leta 1912 je iznova oživel načrt te proge, in sicer s pretvezo, do bo treba vse armade črncev zbrati v eno samo taborišče v Severni Afriki. Ta zamisel je toliko razgibala Francoze, da so odšle nove ekspedicije v Saharo, a o njih poteku so Francozi malo zvedeli, ker so bili Tuaregi še zmeraj jako bojevit. Mogoče so se ti narodi zavedeli, da saharška železnica ni srčna žila prometa, ampak naj bi postala — srčna žila krvi črncev, ki bi naj jih v primeru vojne Francija načela.

Dopust pri palmi in kameli

Vendar so še druge ekspedicije nemoteno iskale zveze med različnimi oazami južnega Alžira proti jezeru Čada, do Nigra in do obale Atlantskega oceana. In so izkrali dalje, kako bi zvezali oaze in Sredozemsko morje preko Orana in Colomb-Besarja — pa je leta 1914 izbruhnila vojna. In tako so se nadalje potovale karavane skozi puščavo s tovariš slonove, kisti, orožja, smodnika in zlatega prahu.

Otroci puščave imajo radi takšno romantično potovanje. Kaj zato, če potuje iz Timbuktuja v Tugurt kar pol leta, čeprav avto prevozi to pot v 20 dneh, kar je francoska avtomobilska kolona kmalu po vojni dokazala. V tem času je vnovič zaživela želja po saharški železnici. In v Parizu so že kar govorili o potniškem potovanju z modernimi brzovlaki v oaze. Tam je hotela gospoda prebiti svoje zimske počitnice. Že so hoteli dati natiskati prospekte raznih potovanj v Saharo in po-

njej, pa so Tuaregi spet vse pokvarili. Neki evropski vladar se je nameraval z avtomobilom prepeljati skozi Saharo po potih, ki so bili blizu nameravane železniške proge.

Že dolgo prej so bili poslali ovađuške čete na tista pota, da bi preprečili kake napade. Le malo teh mož je poslalo, kak glas v domovino. Toda ti glasovi so bili zadostno svarilo vladarju, naj se ne spušča na tako pot. A zaradi takih modernih puščavskih piratov vendar ne bodo opustili gradnje železnice! Pa le kaže vse tako, da saharške železnice ne bo vprav zaradi domačih plemenov, dasi se Francozi na vso moč ogrevajo zanjo.

Konferenca brez-pogojne predaje

Vtis v vzhodno - srednje - evropskih krogih.

WASHINGTON, 27. januarja (ONA) — Sodeč po izjavah tujakajšnjih diplomatov je vzbudila izjava Roosevelta in Churchillilla, da je brez-pogojna predaja sil osišeča edina pot do miru, v evropskih zasedenih deželah mnogo upanja in nove odločnosti.

Predstavniki mnogih manjših evropskih držav, zdaj pod Hitlerjevo peto, so bili menda že dolgo časa v strahu, da bi prišlo do pobotanja in računali z možnostjo, da bodo morali plačevati račune teh kupčij med veselilami.

Jasna in določna izjava je to bojazen zdaj pomorila. Zdjaj verjamejo, da gre njihov neizprosni boj proti nacifašizmu obnem zares tudi za njihovo narodno bodočnost in da jim ne preti nevarnost postati igračke v rokah velikih sil.

Za Jugoslavijo je izjavil ambasador Fotić, da bo dogovor med Rooseveltom in Churchillillom našel "silno globok odmev" v Jugoslaviji, ki se nikdar ni prenehala bojevati proti nemškimi in italijanskim osvovjevalcem. Dodal je:

"Zdjaj že dejansko čutimo prisotnost mogočnih zaveznikov v sosednjih deželah."

Izjavil je tudi, da bo dejstvo, da sta se predsednik Roosevelt in ministrski predsednik Churchill sestala tako blizu Jugoslavije, hkrabro in navduševalo jugoslovansko prebivalstvo. "Čutim, da je popolni poraz osišeča že blizu."

Drimi ambasador, g. Simon D. Diamantopoulos, je izjavil, Overseas News Agency:

"Mielim, da bo zgodovina zabeležila sestanek v Casablanci kot enega najbolj dramatičnih in najpomembnejših vseh časov. Nedvomno bo sporazum, ki sta ga oba velika voditelja dosegla v političnih in strateških vprašanjih, odločno vplival na nadaljevanje in zmagoviti zaključek vojne. Brez-pogojna predaja sovražnikov je zdaj postala geslo zedinjenih narodov."

Na čehoslovanskem poslanstvu so izjavili:

"Dalekosežnost posledic sestanka predsednika Roosevelta z ministrskim predsednikom Churchillillom, je danes predmet vseh razgovorov, ne le med uradnimi čehoslovanskimi krogi, temveč tudi vseh Čehoslovakov doma.

"Kratko - valovni radio in podtalno časopisje sta brez dvoma že razglasila to novico v najbolj oddaljenih kótičkih zasedenih dežel.

"Zagotovilo, da se bo vojna nadaljevala do brez-pogojne predaje osišeča, bo med podjarmljenimi narodi zbudila velikansko navdušenje in ojačila njihovo odločnost in upornost. Zdjaj ve-

do, da ne bo nikdar prišlo do miru pobotanja, ki bi bil vesekor sklenjen le na račun manjših narodov.

"Določba, ki zahteva brez-pogojno predajo roparskega osišeča, bo postala kakor Atlantski Carter in deklaracija zedinjenih narodov, eden izmed temeljev bodoče zgradbe miru."

Poljski ambasador Jan Ciechanowski je izjavil:

"Zdjaj se z brzimi koraki približujemo zmagi zedinjenih narodov. Sporazum v Casablanci bo ohrabil vse miroljubne narode, najbolj s svojo močno in jasno izjavo, da se mora ta prva totalna svetovna vojna končati z brez-pogojno predajo barbarških napadalcev, ki so ves svet nesmiselno pahnili v brez-pogojno trpljenje, edino le iz imperialističnih in brezumnih rasnih razlogov. Narodi, ki so začasno zasužnjeni, bodo ohrabreni, ko bodo slišali o brzini in močni ofenzivni vojaški akciji, ki se pripravlja proti osišču."

Vtis v Londonu

LONDON, 27. januarja (ONA) — Zavezniški krogi prerokujejo, da bosta črki U. S. (Unconditional Surrender) kmalu pokazali na zidovih v vseh zasedenih evropskih deželah.

Mnogi so naziranja, da bo ta simbol kmalu bolj priljubljen kakor V (za: Victory) in letnica 1918 (za: leto nemškega razsula v zadnji vojni). Ta dva simbola sta Nemcem v zasedenih deželah prizadela mnogo jeze in gorja. Ako začetnici US nista že začrtani na zidovih podjarmljene Evrope, se bo to kmalu zgodilo, kajti radio postaja bodo kmalu začele širiti ta predlog v vseh evropskih jezikih.

Nacisti bombardirajo dvojico mest v Jugoslaviji

BERN, 29. januarja (UP) — Nemška letala — strmoglavci, ki so prideleni četam v boju proti jugoslovanskim partizanom, so uničila dvojico jugoslovanskih mest južno od Zagreba, Drvar in Cetina.

LONDON, 29. januarja (Radio prejemna služba) — V teku oddaj za Jugoslavijo, je londonski radio zopet povdarjal zbežanost vladnih krogov v Rumuniji in Madžarski. Narod je skrajno razburjen zaradi brez-pogojnih in nesmiselnih žrtev.

Švedsko časopisje poroča, da madžarska vlada skriva svoje-mu narodu obsega izbug, da ne bi se bolj zanetila že zdaj ifredno ostre opozicije proti sedanjemu režimu. Narod zahteva, da se pretrgajo odnošaji z Nemčijo. Madžarska vlada je baje uvedla za izvoz v Nemčijo izvozna dovoljenja.

Radio Rim javlja, da bo Italija uvedla splošno mobilizacijo prebivalstva kakor Nemei, Toda narod se buni v Italiji. Nezadovoljen je z angleško trditvijo, da tvori Italija stranski vhod v evropsko trdnjavo. Italijanski narod bi rad, da bi zavezniki določili Italijo za glavna vrata.

Današnji New York Herald Tribune poroča, da bodo dne 1. aprila vpoklicani v Italiji 18. in 19. letne v vojaško službo. Vse civilno prebivalstvo bo mobilizirano, moške delavce bodo zamenjali z ženami itd. . . .

IŽ RUMUNJE

BERN, 19. januarja (ONA) Rumunska vlada je dekretirala danes, da se morajo vsi Rumunji, ki so podvrženi vojaški dolžnosti a žive v inozemstvu takoj vrniti domov. Vse one, ki se ne bi vrnilo do 2. februarja, bo zadela smrtna kazen in njihovo premoženje bo zaplenjeno. Ta razglas potrjuje vesti, da je izguba najboljših čet na ruski fronti težko prizadela Rumunijo, ki zdaj radi tega mobilizirajo vse razpoložljivo moštvo.

ŠKRAT

Razen maloštevilnih zaupnikov ni v soboto, ko sta Goerlin in Goebbels govorila svoje grobnice nemškimi armadami nihče vedel, kje je Hitler ta ždel. Omenjena sta samo rekla da se nahaja pri svojem jaštvu. — Ampak v Stalingdu ga ni bilo, ker med imenitnih generalov ni njegovogavmena.

"Petdeset milijonov ljudi privlačuje in se bo zmerom vlačevalo k Afriki, kajti kakostali ljudje, da, če celo kakor ostali ljudje, imajo Italijani sakrosantno pravico življenja," je rekel Musso te v svojem govoru ob dvajsetihnici ustanovitve črnosrajčnikis črnimi dušami.

Da se Italijani zavedajo, da je "sakrosantne pravice življenja," izpričujejo njihijadnji pobegi z vseh bojišč, kjer koli se pojavijo.

"Kriminalcem Casablanci odvarjamo mi in našiši kameradi v sišču: Mi bo vzdržali in se rili. Legionarji, nadaljujte svojim bojem, da boste zglede bojevnikom sveta!" Mussolinijevega govora srajčnikom.

Urednikova pošta

Urednikova pošta

Za Ruski vojni relief

Cleveland, Ohio. — Mr. Wood je nabral med svojimi rojaki v tovarni Marquette Metal Products Co., sledeče darove za Rusko vojno pomoč:

Po \$5.00: Vincenc Beno, po \$1.00: Jernej Lukanc, Milavec, Frank Spenko ml., Frank Sluga. Po 50c: Frank Božič in Joe Fidel.

Poleg teh je še daroval Blaž Godec \$5.00.

Hvala lepa zavednim rojkom, ki so se s svojim darovanjem odzvali v dobronamerni Pozdrav

A. Prezelj

FOR VICTORY

BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

Zakrajsek Funeral Home, Inc., 6016 ST. CLAIR AVENUE, Tel: ENdicott 3113

Pogreb ameriške bolničarke

Ameriško vojaštvo stoji odkritih glav pred cerkvijo v Leopoldville, Belgijski Kongo, kjer so bili opravljeni mrtvaški obredi za ameriško bolničarko Gertrude Edwin, ki je podlegla neki bolezni.

Tudi živali se vojskujejo med seboj

Tudi med živalmi se razvijajo borbe, ki so včasih zelo krvave in ki se končajo tudi s pravih pokoljev med živalmi raznih vrst. Živali pa se bore med seboj predvsem zato, da si ali zavarujejo obstanek, zagotovo nadoblast ali pa da si priborijo tisti prostor, ki je potreben za njihov obstanek.

O tej borbi med živalmi se je v prirodoopisju že mnogo pisalo in razpravljalo.

Najprej moramo ugotoviti, da se razvijajo borbe predvsem med živalmi in zvermi raznih vrst. Med temi moramo zopet ločiti dvoje vrst živali in sicer take, ki si z borbami zagotavljajo obstanek in nadoblast, pa so za splošni razvoj harmonije v naravi zelo potrebne in tiste živali, ki se bore z vso silo za svoj obstanek, pri tem pa niso skoraj nič koristne za splošni razvoj v naravi.

V bistvu mora vsako bitje v naravi iskati zase najprej dovolj sredstev za prehrano in sicer zase in za svoj zarod. Živali si priskrbujejo ta sredstva na

ta način, da napadajo čisto tak plen, ki si ga ne bi mogle priboriti brez borbe.

Prav tako se morajo istočasno že same braniti proti temu, da ne bi postale plen druge močnejše vrste živali. Ti razlogi za borbo so torej popolnoma upravičeni in zakoniti, dasi so največkrat borbe zelo krute in neusmiljene. Glad lahko pritira živali in zveri do silnih meja poguma in drznosti. V tem oziru so najbolj poučen zgled pač tolpe volkov, ki v zimskih mesecih v severnih deželah vdirajo tudi v vaši in večja ljudska bivališča ter tam napadajo ne samo domače živali, ampak tudi ljudi. Glad jih lahko privede celo tako daleč, da se volkovi po brezuspešni gonji spravijo nad prvega volka, ki opeša in ga raztrga.

Med žuželkami je borba za obstanek skoraj nevidna in tiha. Slabše bitje je obsojeno na nečastni konec brez prave borbe. Toda mnogo hujša je borba med živalmi, ki so na najvišji stopnji živalske lestvice. Borbe

med temi orjaki spremlja samo zateglo ječanje tistega, ki postaja žrtev in zadnji smrtni boj traja včasih zelo dolgo.

Planinski orel si mora dnevno primesti v gnezdo živo žrtev, ki jo nato raztrga s svojim strašnim kljunom; dejanje, ki je neobhodno potrebno za obstoj in njegov življenjski obstanek.

“Pravica do življenja” je med živalmi enako načelo, da obveleja zmeraj tisti, ki je močnejši in ta zakon je tudi pravičen, dokler gre za to, da se ohranijo posamezne vrste živali.

Toda med živalmi niso samo take, ki branijo svoj življenjski obstanek in obstanek svoje živalske vrste. Med njimi je tudi mnogo takih, ki žive na ta način, da si organizirajo življenjski obstanek na stroške drugih živali ali pa morajo zahje delati cele kolonije drugih živali. Do takih borb te vrste pride čisto pri čebelah, ko se nad roj pridnih in zdravih čebelic vsuje sosedni izstradani roj.

Kadar napada tak nesrečni roj svojega sosedja, tedaj se med obema rojema razvije prava bitka, ki ima tudi svojo strategijo. Često se zgodi, da

zmaga napadeni roj, vendar koliko čebelic je moralo za to zmago žrtvovati svoje življenje.

Tudi mravlje imajo mnogo sovražnikov med ostalimi mravljinjaki v istem gozdu. Često se zgodi, da sosedno mravljišče napade sosedo samo zato, da bi ga zasušilo. Kadar tako mravljišče napade sosedno, tedaj se to izvede po načelih “bliskovite vojne.” Ujete mravlje odvedejo zmagovalke kot plen in sužnje v svoje domovanje.

Znane so tudi borbe med srnjaki tako na jesen; borba med dvema tekmečama se odigra navadno ob navzočnosti srneveste, ki mirno čaka na tistega “ženina”, ki bo zmagovalec v strašni borbi. Premaganec mora oditi v nekakšno izgnanstvo in kot samec končati ostale dni svojega poraza.

Vse te borbe se razvijajo pod plaščem narave. S takimi borbami se v naravi čisto dosega ravnotežje, kajti s prevelikim številom živali ene vrste bi trpele pomanjkanje živali druge vrste. S takimi borbami pa se med živalmi ohrani neko stalno enako številčno stanje in ni nikdar mogoče govoriti med njimi o tako zvani “preobljudenosti”.

Objektivno pojasnilo političnega razvoja v Jugoslaviji

(Nadaljevanje s 1. strani)

da je general Mihajlović pretkan kvizling in da deluje v zvezi s silami osišča.

“Poleg generalovih čet so v Jugoslaviji še drugi elementi odpora, toda to ne pomeni, da general Mihajlović ni iskren patriot, čigar vojaške operacije so velika kontribucija h končnemu porazu osišča.”

Lansko leto so jugoslovanski krogi v Londonu izjavili, da ima general Mihajlović 80.000 do 150.000 dobro organiziranih mož, ki so zadrževali nad leto dni v Jugoslaviji okoli 36 divizij osišča.

Izpremema nazorov v Moskvi

Tekom prvega dela l. 1941 so bili tudi Rusi zelo entuziastični glede “Draže”. Toda istočasno je pričel radio Svobodna Jugoslavija izjavljati, “da Mihajlović ne vodi borbe proti okupatorjem, temveč nasprotno, da stražijo njegovi četniki železniške proge pred partizani. Tedaj se je naziranje Moskve pričelo izpreminjati ter se je razvilo v sedanje ostro obsojanje četnikov.

Mi, Slovenci, ki nam je položaj že kolikor toliko jasen, mo-

ramo priznati, da je Sulzberger kot tujec opisal ta položaj dokaj stvarno in objektivno, kakor je smislu originala odgovarjajoč tudi naš prevod.

Obletnica pokoljev v Novem Sadu

LONDON, 26. januarja (Radio prejemna služba). — Londonski radio je ob priliki obletnice pokoljev v Vojvodini posvetil posebno oddajo spominu na one strašne dni, ko je madžarsko vojaštvo, podpirano od madžarske manjšine, zakrivilo v Novem Sadu enega najbolj zverinskih pokoljev, kar jih pozna zgodovina.

Od 21. do 25. januarja leta 1942 je bilo takrat poklanih v vsej Vojvodini 30.000 Srbov. Od 30.000 do 60.000 jih je bilo izgnanih v Srbijo ali pa razpršenih po koncentracijskih taboriščih na Madžarskem.

Madžari so polovili otroke nedolžnih srbskih meščanov in jih skupaj z materami in očetmi odgnali na zamrzlo Donavo; tam so prebili led in vse nesrečneže pometali v vodo, tako da jih je reka odnesla pod ledeno skorjo... Otrokom so razbijali glave v prisotnosti mater, ki so se zaman zaganjale naprej, da bi jih branile.

Pokolj je prenehal šele 25. januarja, ko je bilo ubitih 5.000 žen in otrok.

V Starem Baceju so poglali v Tiso 1.000 žen in otrok.

Radio London je zaključil: “Spominjajmo se teh žrtev in njihovih krvnikov, madžarskih barbarov.”

POTRESI V BOSNI

LONDON, 29. januarja (AP) — Reuterjeva časniška agencija poroča iz Corigrada, da razsaja v srednji Bosni od 29. decembra naprej najdaljša serija potresnih sunkov, ki je bila dozdaj zabeležena na evropskem ozemlju.

Prvi teden so prihajali suniki vsake četrt ure in še zdaj jih pride po 5 do 6 na dan. Materialne škode je mnogo; mrtvih pa je bilo dozdaj šele 19. Ti potresi so haje razrušili 12 muslimanskih krajev v Bosni.

Nemci prevzemajo vodstvo vojaških operacij na Hrvaškem in v Bosni

Uraden nacističen razglas v Jugoslaviji

BERN, 25. januarja (NYT). — Danes zvečer je bil objavljen naslednji razglas, dajoč prvo uradno nemško poročilo o novi ofenzivi čiščenja na ozemlju Jugoslavije.

“Ozemlje, ki se nahaja med rekama Sava in Drina, italijansko - nemško demarkacijsko črto in Bihacem, bo od danes naprej nemška operativna zona. Vse orožje v posesti prebivalstva tega ozemlja, mora biti takoj izročeno lokalni oblasti.

“Od danes naprej bo na tem ozemlju vsakdo, ki bo obdržal kakršnokoli orožje, kaznovan s smrtjo. Občine bodo kolektivno odgovorne, ako bodo njihovi člani skrivali ali dajali zaščito upornikom.”

Razglas se zaključuje z naslednjim:

“Načelniki posameznih občin bodo odgovorni zato, da objavi to povelje z lepaki in bodo morali skrbeti zato, da lepaki ne bodo odstranjeni. Vsako občino, v kateri bi bili lepaki poškodovani ali odstranjeni, bo zadela težka kazen.

Mali oglasi

NOVA TOVARNA

LATHE
MILLING MACHINE
BORING MILL
OPERATORJI
ARM TOOL WORK
100% obrambno delo
Plača na uro

Ako ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne prigrisajte.

The Sommer & Adams Co.
18511 Euclid Ave.

Izurjeni operatorji
na
BORING MILLS
(Horizontal in Vertical)
VELIKIH STRUGALNIKIH
RADIAL DRILL
Plača na uro, poleg "overtime."
Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne prigrisajte.

Wellman Engineering
7000 CENTRAL

Voznik dobi delo

Takoj se sprejme voznika, ki ni s trukom razvažal mehko piščo. Unijska plača in ure. Zgledite se pri Double Eagle Bottling Co., 6517 St. Clair Ave.

INCOMETAX

Dajte spolniti vaše listine za dohodninski davek pri osebi, ki se razume na to delo, ter na katero se lahko z zaupanjem obrnete z zadevami svojega privatnega trgovstva in denarja. Vaše listine glede dohodninskega davka bi morale ostati tačo privatne kot spoved, zato pa bodite oprezni kje jih daste spolniti.

Pri nas spolnujemo te listine že dolgo vrsto let, v popolno zadovoljstvo naših trgovcev in privatnih oseb. Če ste lastnik posestva, prinesite s seboj vaše račune, in tudi vašo Social Security številko. Urad je odprt od 9. zjutraj do 7.30 ure zvečer.

Marian Mihaljevič
—Income Tax Expert—
6424 St. Clair Ave.

Acid Indigestion

Relieved in 5 minutes or double your money back

When excess stomach acid causes painful, distressing gas, sour stomach and heartburn, doctors usually prescribe the fastest-acting medicine known for symptomatic relief—medicines like those in Bi-Lam Tablets. No laxative. Bi-Lam brings comfort in a day or double your money back on return of bottle \$6.00. 50¢ at all drugstores.

LOST

Lost, a cough due to cold—thanks to the soothing action of Smith Brothers Cough Drops. Smith Bros. Cough Drops contain a special blend of medicinal ingredients, blended with prescription care. And they still cost only 5¢ a box. Yes, a nickel checks that tickle.

SMITH BROS. COUGH DROPS
BLACK OR MENTHOL—5¢

Let Everybody Know You're Investing 10 Percent of Your Income in War Bonds

WE'RE BUYING AT LEAST 10%

The attractive red, white and blue window sticker, pictured above, is the new yardstick of patriotism in the War Bond drive throughout the nation. With the slogan, "Everybody every pay day, ten percent," sweeping the country, patriotic Americans on the home front are rallying to their Government's appeal for funds with which to help finance the war. The home which displays the "ten percent" sticker is doing its share toward Victory for America and the United Nations. The stickers are being distributed through local War Savings Chairmen.

U. S. Treasury Department

Mali oglasi

Poštenemu

fantu se odda v najem spaino sobo. Vpraša se na 5409 Spencer Ave.

Bolan rojak

bi rad zvedel za pasjo mast, ki je za zdravilo. Kdor jo ima ali ve kje bi se jo dobilo, je proščen, da proti plačilu sporoči naslov v urad tega lista.

Hišni posestniki

si lahko prihranijo veliko vsoto pri plačevanju **INCOME TAX** ako se račun uredijo pravilno po zvezinih zakonih.

Obrnite se na odvetnika **Wm. J. Kennick**
6506 ST. CLAIR AVE.
(poleg Zeletovega podjetja)
Uradne ure: 9. zj. do 8. zvečer.
Za druge ure pokličite HE. 2383

What You Buy With WAR BONDS

Uncle Sam pays out \$44.81 for an enlisted man's barrack equipment for one year. Included in this equipment is the issue of one folding chair for each three enlisted men at \$1.65 each.

In addition, officers have their own chairs. So the issue of folding chairs runs into the millions. You can help pay for this little comfort for our boys in training with your purchase of War Bonds. A few War Stamps will buy a folding chair. INVEST AT LEAST TEN PERCENT OF your income in War Bonds every payday and do your bit toward winning the war. U. S. Treasury Department

BRONCHIAL COUGHS!

Due To Colds or Bronchial Irritation

Stop today at any good drug store and ask for a bottle of Buckley's CANADOL Mixture (triple strength). Take a couple of sips at bedtime. Feel its instant powerful effective action spread thru throat, head and bronchial tubes. It starts at once to loosen up thick, choking phlegm, soothe raw membranes and makes breathing easier. Don't wait—get Buckley's Canadol today. You get relief instantly. Only 45¢—all drugstores.

"THAT LITTLE GAME" — The Uninvited Pest

THE UNINVITED PEST. ↓

HELLO, BOYS. PLAYIN' THE LIL' GAME? HUH?

NAW — WE'RE PUTTIN' UP A BARB WIRE FENCE TO KEEP THE BUMS OUT.

WELL, LET'S SEE — UM-M —

BOYS, SHE'S A NICE LIL' GAME AS SHE STANDS! HEY?

JUST ENOUGH BIRDS IN IT AN' EV'YTHING.

YEAH. BUT THE ROOM HAS SUDDENLY GROWN STUFFY. OH! EXCUSE ME JONES. I DIDN'T SEE YOU COME IN. PULL UP A CHAIR AND GET YOURSELF A NEWSPAPER.

BY ME! UP TO YOU, AL.

SQUIRE EDGEGATE — A Woman's Viewpoint

C'MON THERE — GET UNDER IT — ATTA BOY

WOW — THATS GRABBIN EM OUT OF TH SKY — WHOOP — E-E-E-E

WHAT'S TH MATR NOW?

DID YOU SEE THAT CENTER FLEDER ANNEK THAT HIGH FLY

YES — BUT THATS NOTHING TO GOINTO HUSTLE'S ABOUT

ISN'T THAT WHAT HE'S OUT THERE FOR

BY LOUIS RICHARD

ALOJZ KRAIGHER

MLADA LJUBEZEN

Mira pomolči in premišljuje; — pa se obrne k Tomu: "Ti si tudi meni očital, da sem — jalov cvet!"

"To je nekaj drugega, Mira; takrat si bila še otrok. Z vrtnico sem te primerjal in vrtnica duhti, — torej tudi ljubi; samo — brezplodna je."

"Potem pač misliš..."

"Kako bi mogel misliti? Neumnost! Zdaj šele vidim, kakšno oslarijo sem napisal! Oprostite, Mira!"

Ona zopet premišljuje, — vzdihne prav globoko, — pa se nepričakovano zakrohče:

"Predstavljam si Debevčka kot lampijon! Ali si ga videl, kako je capljaj krog Mile? Kakor majhen brošček! Ona je lep rogač, velik in bleščec, s poliranimi kleščami; in — Debevček — pika-polonica..."

"Zato pa je Senica bolj rogaški. Ta si je za danes nabrusil svoje klešče."

"Rogati so menda vsi trije in njen mož povrhu," — se smeje Mira. Nenadoma prebledi in se vgrizne v ustnico. Bližajo se: doktor Breznik in njegova žena, gospa Helena, profesor Klančar in nadporočnik Javornik. Zadnji se drži nekoliko od strani, razmišljen in odsoten, kakor da se dolgočasi.

Gospa Helena se začudi: "Ti si tukaj Tomo?" — Njena lica so razgreta, v očeh ji utriplje tajen blesk; z desnico se oklepa Breznice, k njeni levici se pritiska Klančar, ki je ravno s toplo zaverovanostjo govoril vanjo.

"In ti si tukaj, mama?"

Ona temno zardi, Klančar se za spoznanje odmakne od nje. "Pol urice dopusta sem si vzela. Nekoliko si moram oddahnuti."

"Kako ste krasni, gospodična Mira!" — vzklikne Breznica. "Moj mož vas kar z očmi požre." — Tudi gospa Elvira je razgreta, videti je nemirna in nestrpna, njene ogromne zenice cepolajajo. Po kratkem boju

se ustavi njen pogled pri Milanu in ljubosumno preiskuje, če tudi njegove oči občudujejo Miro.

"Danes se nasrkamo lepote," — reče Breznik, "sleherna ženska je umotvor!"

"In veselica je razstava!" — se zasmeje žitnica.

"Morebiti bo tudi kaj kupčije," — hiti pomembno Klančar in pogleda gospo Heleno prav od blizu.

"Ti le lepoto srkaj, možek; jaz sem se odločila za šampanjca!"

Duša gospe Elvire je razdrpana. V nji se vršijo boji za zvestobo in nezvestobo, za moža in zakon, za Javornika in zoper njega. Koprnenje za eksotičnim užtkom, za prelestjo greha, neka naveličanost z vsakdašnjostjo in poštenostjo jo naganja Milanu v naročje. Morijo ljubosumnost na moža, ki mu ne zadostuje lepota ženske samo pri nji, temveč je išče povsod, jo vidi in jo pije na ulici in v družbi in se veseli užitka. A zadržuje jo njegova trdna volja, njegova opreznost in pazljivost, njegova stanovitnost, njegova možata odločnost. Zato je zmerom bolj nestrpna in nesigurna, vse trepeče in praskeče v nji; a prava, neugnana strast se ji ne vzbudi. Milan se napol umika njenemu pogledu; daje si oprava s cigareto, ki mu noče vleči; preje prisiljeno se nasmehe:

"Ali je ženska samo za praznik umotvor?"

"Samo za praznik, gospod nadporočnik!" — hiti Elvira. "In treba je pomisliti, da življenje ni praznik!" — S široko odprtimi očmi ga skuša vsega ujeti v svoj pogled; izsrkala bi mu dušo, da jo preišče in spozna.

"Menda je tudi narobe res, da praznik ni življenje!" — reče gospa Helena.

"Oho!" — se zoperstavi Klančar. "Življenje more biti praznik!"

"In ženska mora biti umotvor?"

"Samo za praznik!" — se smeje Breznik. "Biti umotvor je precej naporna reč. V delavnik se mora ženska odpočiti, če ni kdo napovedan, ki pride v ogledi. V tem slučaju je pa itak tudi delavnik kakor praznik."

"Doma smo ženske coprnice, seveda! Moški pa bi hoteli samo zijala prodajati in umotvore gledati. Človeka vam ni mar, s človekom bi ne znali živeti." — Elvira se izvije moževi roki in stopi k Javorniku: — "Dajte mi cigareto, Milan;" — Pa zapazi, da se je zagledal v Miro, kakor bi pričakoval kakega znamenja od nje. Jeza ji zablisne iz oči, s stisnjenimi čeljustmi si k ne vanj: — "Dajte mi ognja, Milan!" — Nato se obrne z obrazom preko rame, puhne oblaček dima svojemu možu v lice in se nasmehe Miri:

"Ali se nam pridružite, gospodična! K šampanjcu smo namenjeni."

"Hvala, milostiva, pravkar smo bili tam!"

"No, vaš spremljevalec pojde vendar s svojo mamo! Ali ne, gospod Tomo?"

"Hvala, milostiva, za enkrat imam dovolj šampanjca!"

"No torej!" — se vzbódi Breznica nekoliko pikirano. "Ali se nam vi tudi izneverite, gospod nadporočnik? Čemu gledate na uro? Ali ste zmenjeni za kak sestanek? Brž, gospod

nadporočnik! Mira ali Elvira, to je zdaj vprašanje! Haha..."

"Jaz sem zmeraj za šampanjca, milostiva!"

"Potem pa hajdimo, gospoda!" — Dostojanstveno se odpravi, kakor kneginja, ki je zaključila avdijenco.

Žitnica se obrne k sinu: "Ne pozabi, Tomo, da moraš priti ob enih pome?"

"Dobro, mama!"

Ko sta zopet sama z Miro, pomisli Tomo za trenotek: — Zakaj je tudi Mira gledala na uro? Ali je tudi ona zmenjena za sestanek? In zakaj je tako poparjena? Kot brez sape! Niti žagnala se ni v boj z Elviro!

Po kratkem molku se iztrga Mira siloma svojim mislim, se oklene Toma in ga vpraša z nekoliko pretirano resnostjo: "Ali je gospa Elvira lepa?"

"Lepa kakor bajka iz tisoč in ene noči!"

"Koliko je stara?"

"Bajka je večno mlada."

"Ali ni preveč nalepotičena, izumetničena? Ali je treba šminke na licih in na vekah?"

"To spada k bajki."

"Moderna bajka! Modernizirana. Izprašena in popravljena! Občutek imam, kakor da ne spada v našo dobo."

"Ali si ljubosumna nanjo, Mira?"

"Morda!" — zmigne ona s pleči.

Tomo se namuzne: "Ampak Javor je vendar s teboj zmenjen za sestanek!"

Ona ga presenečeno pogleda, pa se nenadoma zasmeje: "Ti si navihanec! Kako si to pogodil?"

Nehote pogleda zopet na uro in nadaljuje naglo: — "Z Javorjem mi je čudno, Tomo. Neverjetno me razburja. Telesno koprnim za njim. Oprostite, Tomo, nekomu moram to povedati, sicer me še raznese! Sanjam o njem in v sanjah ga poljubljam; a če je poleg mene in se me dotakne, mi zleze hlad v meso, nekakšen strah me vso prevzame, da zatrepem kakor v mrzlici. In ko je poljubil, se je naenkrat stud oglasil v meni; gnusil se mi je, da bi pljuvala in bljuvala."

"Pusti Javornika, Mira, on je nevaren človek! — Ali si s Praznikom že popolnoma končala?"

"Praznik ni življenje, Tomo!"

"Tudi bolezen ni življenje."

"Bolezen?"

Tomo se prestraši: — Ali ni preveč povedal? Ali je vse resnica o Milanu? Ali ga ne sodi prehudo?...

"Bojim se, da Javornik ne misli resno na ženitev!"

"Kdo pa misli na ženitev?" — plane Mira. "Ali ni grdo, takoj na ženitovanje misliti? Prvo in edino je ljubezen! In samo ljubezni iščem... A samo hrepenenje in sanjarenje še ni ljubezen; meni pa je skoraj, kakor da mi je dovolj — sanjarenje in hrepenenje... Ali mi verjameš, Tomo, da nisem še nikogar poljubila razun tebe?"

"Pik-pik-pik..."

"Ecco! Torej tudi tebe nisem poljubila."

"Ne pretiravaj, Mira!"

"Ta in oni me je že poljubil; jaz — ne znam poljubljati! Zakona si niti predstavljati ne morem; zato ne mislim nanj. — Ali sem mrzla ženska, Tomo? — Čisto mrzla nisem: — Javornika strastno poželim in sram me je tega poželenja; a — izpolnitve poželenju si ne zaželim. — Jalov cvet! Prav si me primerjal. Cvete in duhtim in vpijem po ljubezni, — ljubiti ne morem. Po ljubezni hrepenim in je vendar nočem, niti Javorjeve ne. Ljubiti bi se morala dala, — a bilo bi premagovanje, žrtvovanje bil bi — greh!"

Tomo se čudi in ne more razumeti, ne more si predstavljati, zato ne ve odgovora. Od strani pogleda Miro in se zadivi njeni krasoti. Njena lica so razpaljena, oči ji motno plapolajo. Njegova roka čuti toploto njegove mesa... Ko bi bil zdaj na samem z njo, — ali bi se mogel držati, da bi je ne pritisnil k sebi, da bi ji ne pogladil liceca, da bi je ne poljubil na sočna usteca? ... Pa se spomni: — — pik-pik-pik... V ti volskem smrečju zadnjic. — Po štirih letih je bila prvokrat zopet z njim; takrat je torej poskusila, ali že — zna poljubljati! A bil je tudi takrat samo pik-pik-pik...

Mira se sunkoma otrese svoje zamišljenosti in postane mahoma zopet vsa živahna: "Zato poslušaj, Tomo, — moja ideja! Ali sem lepa, Tomo?"

"Ti si krasotica, Mira!"

"Ne smeš se, dragi moj! Lepota je predpogoj za mojo idejo. Ali bi lahko zapeljala — kogarkoli?"

"Če se potrudiš, Mira..."

"Morala bi se pretvarjati, morala bi glumiti! Pa dobro, ženska je ustvarjena za varanje."

"Čedno spoznanje, Mira!"

"Nekoliko nečednosti je gotovo pri moji ideji; ampak — uspeh bi moral biti toliko čednejši. Če se moj načrt posreči, bo to nekaj velikanskega!"

"Zdaj sem radoveden, Mira!"

"Jaz nisem ustvarjena za navadno žensko usodo. Ničesar si ne domišljujem, Tomo. Prav nič se ne precenjujem. Narobe: — dobro čutim, da mi manjka bistvenih stvari; sposobna nisem za usodo zdrave, polnokrvne ženske. Za zakon nisem; nesrečna bi bila jaz, še bolj nesrečen menda mož. Zato bi sprejela zakon samo kot sredstvo za izvršitev svoje ideje."

"Brez ljubezni. Preračunjen zakon."

"Preračunjen zakon, natanko preračunjen zakon! — Človek je dolžan — koristiti; svojim ljudem koristiti, svojemu — narodu koristiti! Narodna požrtvovalnost, Tomo!"

"Uživati — za narod!"

"Ne samo uživati, tudi — žrtvovati! Jaz žrtvujem — svojo lepoto! To je edino, kar imam."

"In to ni malo, Mira!"

"Prodaj jo oderuško, drago-

Imenovani v visoke urade

Na sliki je troje mož, ki jih je imenoval predsednik Roosevelt v visoke urade. Od leve proti desni so: Wiley Rutledge, ki je bil imenovan za člana vrhovnega sodišča; Edward J. Flynn, odstopivši načelnik demokratskega odbora, ki je bil imenovan za poslanika v Australiji, in Prentis M. Brown, ki je nasledil Leonu Hendersonu kot načelnik urada za administracijo cen.

Mrs. Roosevelt govori

Na sliki je Mrs. Roosevelt, predsednikova žena, ko govori po radiu v prid ameriškega vojnega prizadevanja.

ceno, kakor da sem vsa posuta z briljanti in demanti! Za milijone jo prodam! In te milijone — poklonim narodu!"

"To je ideja, Mira!"

"Marsikdo bo rekel: — Umazana ideja, umazana kupčija, umazan dar; narod nam umazeš s svojim milijoni! — Ali bi ga res umazala? Samo sebičnost je umazana. Zato bi niti sebe ne umazala, ker bi se ne žrtvovala zase, temveč za idejo, za blagor naroda. Za narodovo korist pa bi bil celo umor moralen, ne samo — samomor!"

Mira je vsa vzneta. Pogledi ji plamenijo, lica ji žarijo, navdušenje žehiti iz nje.

Česa potrebujemo Slovenci v boju z Nemei? — Denarja! Denarja! Denarja! — Kaj nam zaležejo ti krajcari, ki jih naberačimo za družbo sv. Cirila in Metoda? V Trstu si vzdržujemo šolo; za Trst premalo. Kaj pa Maribor? Celovec? Vsi omejni, vsi narodno ogroženi kraji? Kjer stoji na naši zemlji trdnjave nemške, pomemčevalnice in nemški domi, povsod bi morali imeti svoje okoljevalne čete, napadalne stroje. Lastnih trdnjav bi si morali zgraditi. — Pa ne gre samo za ljudsko šolstvo! Kaj pa naša književnost in naša umetnost, naša veda in njeni hrami, višje in najvišje šole? Kaj trgovstvo in industrija? Kaj naš zadolženi kmet, ki mora prodajati rodno grudo sovragu tam na mejah, da se nam zajeda v meso in nam pije kri? Kaj torej združništvo in posojilništvo, hranilništvo? — Z očetom se je pogovarjala o teh stvareh. Milijonov bi bilo treba, pa bi šlo naprej, — do izvojevanja svobode! Tudi op ima načrte, vsak dan družega zase in za narod; izpeljal pa do zdaj še ni nobenega, ne zase ne za narod.

"Ali si povedala očetu svojo idejo?"

"Ne! Seveda ne! On bi ideje iz rokava stresal, a za delo ni nobeno. On je fantast, a poleg tega skoraj filisterski v svojih

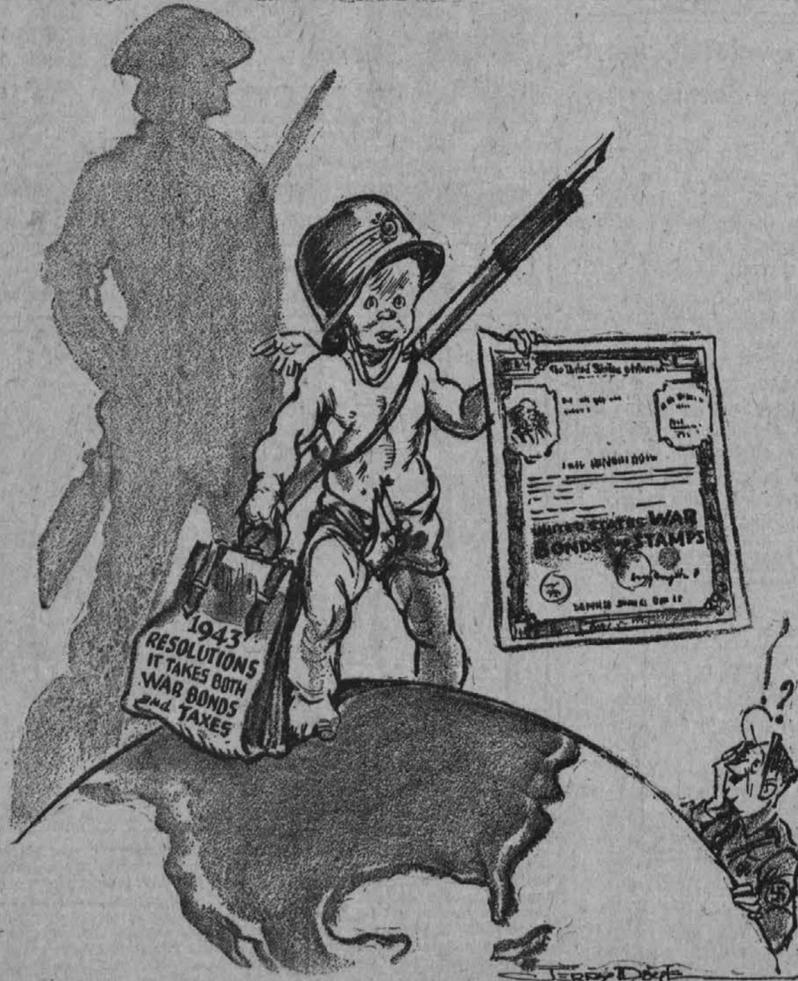
Farmers Poultry Market
Vogal SUPERIOR in E. 43rd St.
KOKOSI, RACE, GOSKE,
PURMANI IN JAJCA
Prodajamo na debelo za ohoete in priredbe.

Pridite in oglejte si
našo zalogo novih spomladanskih zasterov in "draperies"
PARKWOOD HOME FURNISHINGS
7110 St. Clair Ave.
Odrpito ob večerih

Oblak Mover
Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežila. Obrnite se s vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka
1146 E. 61 St.
6122 St. Clair Ave.
HE 2730

Don't Let Your Life Insurance Policy Lapse!

1943 RESOLUTIONS IT TAKES BOTH WAR BONDS AND TAXES

1943 WAR BONDS AND STAMPS

NAZNANILO

John Susnik in Jerry Bohinc sporočata, da sta si radi vojnih razmer razdelila svoje trgovine. John Susnik ostane lastnik NORWOOD APPLIANCE AND FURNITURE, 6104 ST. CLAIR AVE. — Jerry Bohinc pa bo nadalje vodil trgovino na 819 E. 185 St. pod imenom NORTHEAST SALES AND SERVICE.

V PRIJAZNO NAZNANILO:
Da, kot pretekla leta, tudi letos izpolnjujemo in uredimo **INCOME TAX RETURN** DOHODNINSKI DAVEK
V izvršitev dohodninskih listin, se lahko zaupno zglasite v našem uradu, da za Vas iste uredimo.
STEVE F. PIRNAT
7403 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO
Grocerijska in delikatesna trgovina.

ZAKLANI in OČIŠČENI PRAŠIČI
Pokličite po telefonu ali pa se osebno zglasite pri **JOHN A. TOMPKINS**
3979 W. 25 St., pod Brooklyn mostu SHadyside 3689